

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: V. H., zastoupeného JUDr. Milanem Zdražilem, advokátem se sídlem Hradec Králové, Sekaninova 405, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 6. 2005, čj. 30 Az 258/2003 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**
- III. Odměna advokáta JUDr. Milana Zdražila se určuje částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 29. 7. 2003, čj. OAM 1773/VL-11-K02-2003. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovateli podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Konkrétně však pouze namítá, že krajský soud posoudil uvedenou věc v rozporu s platným právním řádem, zejména v rozporu se zákonem o azylu, a že shledává vážná pochybení v řízení u všech dosavadních orgánů. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně žádá o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti s odůvodněním, že se obává návratu na Ukrajinu, kde mu údajně hrozí vážné nebezpečí.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Neshledal důvody ani k přiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

K tomu ze správního a soudního spisu vyplynulo, že dne 23. 4. 2003 stěžovatel podal žádost o udělení azylu, kde uvedl, že si na Ukrajině se svým kamarádem půjčil peníze na podnikání; jednalo se o částku 20 000 hriven. Společně jeli pro zboží do O., ale tam je okradli a proto mohli vrátit jen 8 000 hriven. Věřitelé požadovali peníze do 3 let, vyhrožovali a najali si vymahače, kteří jim dali lhůtu půl roku. Dluh splácí společník, který je v Německu. Stěžovatel požádal o azyl, protože dostal soudní vyhoštění. Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 7. 2003, čj. OAM-1773/VL-11-K02-2003 stěžovateli azyl neudělil z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a rozhodl, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Stěžovatel předně namítá důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem

v přecházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani řízení před krajským soudem nikdy neuvedl, že by byl pronásledován za uplatňování politických důvodů, ani že má obavu z pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Naopak vždy tvrdil, že je pronásledován věřiteli, kteří po něm chtějí zaplatit dluh. Jak vyplynulo ze správního spisu, stěžovatel se na policii neobrátil s tvrzením, že lidé, kteří mají peníze, s policií spolupracují a policie by mu nepomohla. Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že potíže žadatele o azyl se soukromými osobami, nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle ustanovení § 14 téhož zákona - například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 4 Azs 5/2003 a ze dne 31. 10. 2003, sp. zn. 4 Azs 23/2003. Krajský soud tak nepochybil, když rozhodnutí žalovaného pro tuto námitku nezrušil. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu umožňuje v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi azylanta jemuž byl udělen azyl podle ustanovení § 12 nebo § 14 zákona o azylu, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Ustanovení § 13 odst. 2 citovaného zákona pak stanoví, kdo se rozumí rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny. Stěžovatel však nikdy neuvedl, že by nějaký jeho rodinný příslušník byl azylantem a tato skutečnost ani nevyplynula ze správního spisu. Proto žalovaný zmínil tento azylový důvod jen obecně. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze udělit azyl za situace, kdy v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Ze správního spisu není zřejmé, že by stěžovatel o udělení azylu z humanitárních důvodů požádal, správní orgán tak tuto možnost vážil rovněž jen z obecného hlediska, když vycházel z tvrzení o důvodech azylu. V žalobě pak stěžovatel vůbec nenamítal, že správní orgán měl pochybit při hodnocení podmínek pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Krajský soud zkoumající zákonnost správního rozhodnutí v mezích žaloby tedy nebyl povinen zkoumat soulad se zákonem tam, kde to stěžovatel nepožadoval. Nerozhodný za takové situace je nenárokový charakter azylu udělovaného podle ustanovení § 14 zákona o azylu a omezená možnost soudního přezkumu vůbec. Nejvyšší správní soud tak neshledal tvrzený důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel dále obecně namítal, že shledal vážná pochybení v řízení před správním orgánem i soudem bez toho, aby uvedl jakákoli bližší upřesnění. Proto také Nejvyšší správní soud, který je vázán uplatněnými důvody kasační stížnosti, posoudil tyto jeho námitky jen v obecné rovině.

Co se týče řízení před správním orgánem, bylo povinností správního orgánu respektovat základní pravidla řízení, vyplývající z ustanovení § 3 správního řádu

vyjadřující v obecné formě hlavní zásady správního řízení, rozvedené a konkretizované v dalších zákonných ustanoveních. V řízení o azylu je rozhodující pro posouzení naplnění zákonných podmínek, ale i pro rozsah dokazování, uvedení důvodů žadatelem v žádosti, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu, který tvrdí určité skutečnosti, na jejichž základě by mu mělo být vyhověno. Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by mohlo být jeho žádosti vyhověno. V dané věci stěžovatel žádné konkrétní pochybení správního orgánu neuvedl a ani Nejvyšší správní soud neshledal, že by žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, naopak dle názoru soudu žalovaný řádně zjistil skutečný stav věci v souladu se zákonem a jeho rozhodnutí není zatíženo žádnou vadou; důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tak neobstojí.

Pokud jde o rozhodování soudu, ten kromě skutečností uplatněných v průběhu správního řízení musel vycházet i ze žaloby a z důvodů v ní uvedených. Těmi ovšem byly pouze obecné poukazy na porušení jednotlivých ustanovení správního řádu bez konkrétních tvrzení, v čem je uvedené porušení spatřováno a dále námitka stěžovatele, že se na něj vztahují překážky vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu. Pokud jde o skutkový stav, stěžovatel neoznačil žádný důkaz, který měl být proveden. Soud je podle ustanovení § 52 odst. 1 s. ř. s. oprávněn rozhodnout, které z navržených důkazů provede a může provést i důkazy jiné. Nejvyšší správní soud na základě soudního a správního spisu dospěl k závěru, že se krajský soud v napadeném rozsudku řádně vypořádal se všemi žalobními námitkami a i jinak postupoval v daném řízení zcela v souladu se zákonem; k naplnění důvodu kasační stížnosti uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak nedošlo.

Rovněž tak neobstojí stěžovatelem tvrzený důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící pro to, že řízení před krajským soudem bylo zmatečné a ani Nejvyšší správní soud nezjistil, že by v řízení před krajským soudem chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

Žádný ze stěžovatelem uváděných důvodů kasační stížnosti tak nebyl shledán, proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a zamítl ji (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 1x 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava věci a 1x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu

s ustanovením § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. dubna 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu